

SLAUGOS PERSONALO ĮDARBINIMO IR DARBO BEI GYVENIMO SĄLYGŲ KONVENCIJA

Slaugos personalo įdarbinimo ir darbo bei gyvenimo sąlygų konvencija (Pastaba: Įsigaliojimo data 1979 07 11).

Konvencija: C 149

Vieta: Ženeva

Konferencijos sesija: 63

Priėmimo data: 1977 06 21

Objekto klasifikacija: Slaugos personalas

Statusas: Naujausias dokumentas, pateikiamas pareikalavus informacijos

Tarptautinės darbo organizacijos generalinė konferencija, sušaukta Tarptautinio darbo biuro Administracinės tarybos ir susirinkusi į šešiasdešimt trečiąją sesiją 1977 m. birželio 1 d. Ženevoje, ir
pripažindama gyvybiškai svarbią slaugos personalo kartu su kitais sveikatos priežiūros darbuotojais reikšmę, saugant ir gerinant gyventojų sveikatą ir gerovę, ir
pripažindama, kad viešasis sektorius, kaip slaugos personalo darbdavys, turėtų aktyviai prisidėti gerinant slaugos personalo įdarbinimo ir darbo sąlygas, ir
pažymėdamos, kad dabartinė slaugos personalo padėtis daugelyje šalių, kuriose trūksta kvalifikuotų žmonių, o turimas personalas ne visuomet panaudojamas tinkamiausiu būdu, yra veiksmingų sveikatos paslaugų plėtojimo kliūtis, ir
primindama, kad slaugos personalui taikoma daug tarptautinių darbo konvencijų ir rekomendacijų, kuriose yra nustatyti bendrieji įdarbinimo ir darbo sąlygų standartai, tokie kaip: dokumentai dėl diskriminacijos, asociacijų laisvės ir teisės į kolektyvines derybas, savanoriško susitaikymo ir arbitražo, darbo valandų, mokamų atostogų ir mokamų mokymosi atostogų, socialinio draudimo ir rūpybos priemonių, motinystės apsaugos ir darbuotojų sveikatos apsaugos, ir
manydama, kad dėl ypatingų sąlygų, kuriomis teikiama slauga, pageidautina papildyti pirmiau minėtus bendrus standartus konkrečiai slaugos personalui skirtais standartais, kad jie galėtų naudotis jiems priimtinu statusu, atitinkančiu jų vaidmenį sveikatos srityje, ir
pažymėdama, kad toliau pateikti standartai yra sudaryti bendradarbiaujant su Pasaulio sveikatos organizacija ir su šia organizacija bus toliau bendradarbiaujama skatinant ir užtikrinant šių standartų taikymą, ir
nusprendusi priimti tam tikrus pasiūlymus dėl slaugos personalo įdarbinimo ir darbo bei gyvenimo sąlygų, kurie yra sesijos darbotvarkės šeštasis punktas, ir
nusprendusi, kad šie pasiūlymai turi būti priimti kaip tarptautinė konvencija, ir
tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt septintų metų birželio dvidešimt pirmą dieną priima šią Konvenciją, kuri gali būti minima kaip 1977 m. Slaugos personalo konvencija.

1 straipsnis

1. Šioje Konvencijoje sąvoka *slaugos personalas* apima visas asmenų, kurie teikia priežiūros ir slaugos paslaugas, grupes.
2. Ši Konvencija taikoma visiems slaugos darbuotojams, nesvarbu, kur jie dirbtų.
3. Kompetentinga institucija, pasikonsultavusi su atitinkamomis darbdavių ir darbuotojų organizacijomis, jei tokios organizacijos yra, gali nustatyti specialias taisykles slaugos darbuotojams, kurie teikia priežiūros ir slaugos paslaugas savanoriškai; tokios taisyklės neturi nukrypti nuo šios Konvencijos 2 straipsnio 2 dalies a punkto, 4 ir 7 straipsnių.

2 straipsnis

1. Kiekviena narė, kuri ratifikuoja šią Konvenciją, slaugos paslaugų ir slaugos personalui nacionalines sąlygas atitinkančiu būdu patvirtina ir taiko politiką bendrosios sveikatos programos sistemoje, jei tokia programa yra, ir neviršydama visai sveikatos priežiūrai skirtų išteklių, teikia tiek ir tokios kokybės slaugą, kuri yra būtina kuo aukštesniam gyventojų sveikatos lygiui pasiekti.

2. Visų pirma ji taiko priemones, kurios yra būtinos slaugos personalui užtikrinti:

- a) jo atliekamas funkcijas atitinkantį švietimą ir mokymą;
- b) užimtumą ir darbo sąlygas, kurios galėtų pritraukti žmones dirbti pagal šią profesiją ir skatintų juos nemesti šio darbo, įskaitant karjeros perspektyvas ir atlygį.

3. Šio straipsnio 1 dalyje minėta politika parengiama konsultuojantis su atitinkamomis darbdavių ir darbuotojų organizacijomis, jei tokios organizacijos yra.

4. Ši politika koordinuojama su politika, susijusia su kitais sveikatos priežiūros aspektais ir kitais sveikatos srities darbuotojais, konsultuojantis su atitinkamomis darbdavių ir darbuotojų organizacijomis.

3 straipsnis

1. Pagrindinius reikalavimus, taikomus švietimui ir mokymui slaugos srityje, ir tokio švietimo bei mokymo priežiūros reikalavimus nustato nacionaliniai įstatymai ir kiti teisės aktai arba kompetentingos institucijos ar kompetentingos profesinės įstaigos, kurias tai daryti įgalioja tokie įstatymai ar kiti teisės aktai.

2. Švietimas ir mokymas slaugos srityje koordinuojamas su kitų sveikatos priežiūros darbuotojų švietimu ir mokymu.

4 straipsnis

Nacionaliniai įstatymai ir kiti teisės aktai nurodo konkrečius slaugos praktikos reikalavimus ir leidžia ta praktika verstis tik tokius reikalavimus atitinkantiems asmenims.

5 straipsnis

1. Nacionalines sąlygas atitinkančiu būdu imamasi priemonių skatinti slaugos personalą dalyvauti, kai planuojamos slaugos paslaugos, ir konsultuotis su tokiais darbuotojais, kai priimami jiems svarbūs sprendimai.

2. Pageidautina, kad įdarbinimo ir darbo sąlygos būtų nustatomos atitinkamų darbuotojų ir darbdavių organizacijų derybomis.

3. Ginčai, kylantys dėl įdarbinimo sąlygų ir reikalavimų, sprendžiami šalių derybomis arba taikant nepriklausomas ir nešališkas priemones, pavyzdžiui, tarpininkavimą, sutaikinimą ir savanorišką arbitražą dalyvaujančių šalių pasitikėjimą užtikrinančiu būdu.

6 straipsnis

Slaugos personalui užtikrinamos sąlygos, kurios yra mažiausiai tolygios kitų atitinkamos šalies darbuotojų sąlygoms, šiose srityse:

- a) darbo valandų, įskaitant reglamentavimą ir apmokėjimą už viršvalandžius, už darbą nepadotgiu laiku ir už pamaininį darbą;
- b) kasavaitinio poilsio;
- c) mokamų kasmetinių atostogų;
- d) mokymosi atostogų;
- e) motinystės atostogų;
- f) nedarbingumo atostogų;

g) socialinio draudimo.

7 straipsnis

Kiekviena narė prireikus stengiasi tobulinti galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus dėl profesinės sveikatos priežiūros ir saugos, pritaikydama juos ypatingam slaugos darbo pobūdžiui ir aplinkai, kurioje jis atliekamas.

8 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatos, jei jos įsigalioja kitaip, pavyzdžiui, taikant kolektyvines sutartis, darbo taisykles, arbitražo sprendimą, teismo sprendimus arba kitokiu nacionalinę praktiką atitinkančiu būdu, kuris atitiktų nacionalines sąlygas, įsigalioja priimant įstatymus ar kitus teisės aktus.

9 straipsnis

Oficialūs ratifikavimo dokumentai pateikiami Tarptautinio darbo biuro generaliniam direktoriui, kad šis juos įregistruotų.

10 straipsnis

1. Ši Konvencija yra privaloma tik toms Tarptautinės darbo organizacijos narėms, kurių ratifikavimo dokumentus yra įregistravęs generalinis direktorius.

2. Ji įsigalioja po dvylikos mėnesių nuo tos dienos, kai generalinis direktorius įregistruoja dviejų narių ratifikavimo dokumentus.

3. Vėliau ši Konvencija bet kuriai narei įsigalioja po dvylikos mėnesių nuo tos dienos, kai yra įregistruojamas jos ratifikavimo dokumentas.

11 straipsnis

1. Narė, ratifikavusi šią Konvenciją, gali ją denonsuoti, praėjus dešimčiai metų nuo tos dienos, kai Konvencija įsigaliojo pirmą kartą, aktu, nusiunčiamu Tarptautiniam darbo biuro generaliniam direktoriui įregistruoti. Toks denonsavimas neturėtų įsigalioti, kol nepraeina vieneri metai nuo jo įregistravimo.

2. Kiekviena narė, ratifikavusi šią Konvenciją ir per vienerius metus po dešimties metų laikotarpio, nurodyto šio straipsnio pirmesnėje dalyje, nepasinaudojusi šiame straipsnyje numatyta denonsavimo teise, privalo jos laikytis dar vieną dešimtį metų laikotarpį, o po to gali denonsuoti šią Konvenciją pasibaigus kiekvienam dešimties metų laikotarpiui šiame straipsnyje numatytomis sąlygomis.

12 straipsnis

1. Tarptautinio darbo biuro generalinis direktorius visiems Tarptautinės darbo organizacijos narėms praneša apie visus ratifikavimo dokumentus ir denonsavimo aktus, kuriuos jam pateikia Organizacijos narės.

2. Pranešdamas Organizacijos narėms apie antrą jam pateikto ratifikavimo dokumento įregistravimą, generalinis direktorius atkreipia Organizacijos narių dėmesį į datą, kada Konvencija įsigalios.

13 straipsnis

Tarptautinės darbo organizacijos biuro generalinis direktorius Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui nusiunčia išsamią informaciją apie visus ratifikavimo dokumentus ir denonsavimo aktus, jo įregistruotus pagal pirmesnių straipsnių nuostatas, kad Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius juos įregistruotų pagal Jungtinių Tautų chartijos 102 straipsnį.

14 straipsnis

Kai Tarptautinio darbo biuro valdančioji taryba mano esant reikalinga, ji Generalinei konferencijai pateikia ataskaitą dėl šios Konvencijos veikimo ir tiria, ar pageidautina į konferencijos darbotvarkę įrašyti klausimą dėl visos Konvencijos arba jos dalies persvarstymo.

15 straipsnis

1. Jei Konferencija priimtų naują konvenciją, visiškai ar iš dalies keičiančią šią Konvenciją, ir jei naujoje konvencijoje nenumatyta kitaip, tuomet:

a) kai narė ratifikuoja naują pataisytą konvenciją, *ipso jure* nedelsiant denonsuojama ši Konvencija, nepaisant 11 straipsnio nuostatų, jei ir kada nauja pataisyta konvencija įsigalioja;

b) nuo tos dienos, kai nauja pataisyta konvencija įsigalioja, narės šios Konvencijos ratifikuoti nebegali.

2. Bet kuriuo atveju tokios formos ir turinio Konvencija galioja toms narėms, kurios yra ją ratifikavusios, bet nėra ratifikavusios pataisytos konvencijos.

16 straipsnis

Šios Konvencijos tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški.
